

ชื่อวิทยานิพนธ์	การบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของประชาชนในจังหวัดสงขลา
ผู้วิจัย	นางสาววราภรณ์ อ่อนแก้ว ปีการศึกษา 2556
ปริญญา	สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา สาธารณสุขชุมชน
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ทิพย์วัลย์ เรืองขจร
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร.วินัย พงศ์ษะศรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) พฤติกรรมสุขภาพด้านการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพ 2) พฤติกรรมสุขภาพด้านความรู้และด้านทัศนคติเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมสุขภาพด้านการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพ 4) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมสุขภาพด้านความรู้และด้านทัศนคติเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ และ 5) ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมสุขภาพด้านความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพกับพฤติกรรมสุขภาพด้านการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของประชาชนในจังหวัดสงขลา และพฤติกรรมสุขภาพด้านทัศนคติเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพกับพฤติกรรมสุขภาพด้านการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของประชาชนในจังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในจังหวัดสงขลา ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป จำนวน 400 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีจำนวน 4 ตอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติไค-สแควร์ (Chi-square) และหาระดับความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์ครัมเมอร์ วี (Cramer's V) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment correlation Coefficient)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ประชาชนในจังหวัดสงขลา มีพฤติกรรมสุขภาพด้านการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93, S.D.=0.35$)
2. ประชาชนในจังหวัดสงขลา มีพฤติกรรมสุขภาพด้านความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพอยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 51.84) มีทัศนคติเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพอยู่ในระดับถูกต้องปานกลาง ($\bar{X} = 3.09, S.D.=0.31$)
3. อาชีพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ส่วนเพศ ศาสนา และการรับรู้ข่าวสารด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน แผ่นพับ โปสเตอร์ และกิจกรรมรณรงค์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
4. เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และการรับรู้ข่าวสารด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข สื่อโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และกิจกรรมรณรงค์ มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ในส่วนของทัศนคติเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ พบว่าเพศ ศาสนา การศึกษา อาชีพ รายได้ การรับรู้

ข่าวสารด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพจากสื่อวิทยุ แผ่นพับ โปสเตอร์ สื่ออินเทอร์เน็ต และกิจกรรมรณรงค์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพด้านทัศนคติเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

5. พฤติกรรมสุขภาพด้านความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพด้านการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในระดับต่ำ ($r=0.348$) และพฤติกรรมสุขภาพด้านทัศนคติเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพด้านการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในระดับต่ำ ($r=0.233$)

จากการวิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ควรเน้นการให้ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ ในเรื่องผลิตภัณฑ์ยา และผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางไปสู่ประชาชนให้มากขึ้น โดยเลือกช่องทางการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนที่เน้นเจ้าหน้าที่สาธารณสุข สื่อสิ่งพิมพ์ และกิจกรรมรณรงค์ และประสานความร่วมมือไปยังงานอนามัยโรงเรียนในสถานศึกษา โดยเฉพาะระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพให้แก่นักเรียนและนักศึกษา

Thesis Title	Consumption of health products in Songkhla residents
Researcher	Miss.Waraporn Onkaew Academic year: 2013
Degree	Master of Public Health Program in Community Health.
Advisors	1. Associate Professor. Tipwan Reungkhajorn 2. Dr.Winai Pruksasri

Abstract

The objective of this research were to study 1) the behaviors of health product behaviors. 2) knowledge of health behaviors and attitude of health products. 3) the relation between personal factor and the behavior of health products consumption. 4) the relation between personal factor and knowledge of health behavior and attitude of health products. 5) the relation between knowledge of health behavior affecting the behavior of health product consuming and the relation between attitude of health products affecting the behavior of health product consuming for population in Songkhla. Four hundreds of subjects in Songkhla who are at least 15 years old were sampled using multi stage sampling. The tool for research is questionnaire composed of 4 parts. the statistic used use for data analysis are analysis frequency, percentage, mean, standard deviation, Chi-square, Cramer's V and Pearson product moment correlation.

The findings revealed that:

- 1) The people behavior of health product consumption in Songkhla were fair. (\bar{x} =2.93, S.D. = 0.35)
- 2) The knowledge of health behavior in Songkhla population was poor. (51.84 percent) The attitude of health product behavior in Songkhla population was fair. (\bar{x} =3.09, S.D.= 0.31)
- 3) The occupation correlated with consumption of health product behavior are statistically significant ($P \leq 0.05$). The correlation was fair. Moreover gender, religion and perception of health product by health officer, village health volunteers, brochure/poster, and campaign correlated with consumption of health behaviors were statistically significant ($P \leq 0.05$). The correlation was poor.
- 4) Gender, age, religion, education, occupation, income and perception of health product by officer, television media, publishing, campaign correlated with knowledge of health products are statistically significant ($P \leq 0.05$). The correlation was poor.
- 5) Knowledge of health behavior slightly correlated with consumption of health product behaviors was statistically significant ($P \leq 0.05$) the correlation was poor. ($r =$

0.348) and attitude of health behavior slightly correlated with consumption of health product behaviors was statistically significant ($P \leq 0.05$) the correlation was poor. ($r = 0.233$)

According to the data, Songkhla people should gain a better understanding about health products, drug usage and cosmetic products through public health officers, local publishing, and campaigns for supporting their health behaviors. In addition, there should be cooperation between Songkhla Public Health Department and school health service in each school especially secondary school and vocational colleges to provide Songkhla students with the knowledge about health product.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือ แนะนำ และให้คำปรึกษาอย่างดียิ่ง จากรองศาสตราจารย์ทิพย์วัลย์ เรืองขจร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ ดร.วินัย พลฤกษ์ศรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการ คำแนะนำและตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ชาญชัย เรืองขจร อดีตประธานหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉันท ชาติทอง คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ดร.ยุทธพงศ์ หล้ายา ประธานหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน ดร.จิราพัชร์ พลอยนิลเพชร เลขาธิการหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน เกสัชกรหญิงเปรมรัตน์ อุไรรัตน์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่อง ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนแล้วเสร็จ

ขอขอบพระคุณ เกสัชกรดุสิต ภัทรพงศ์พันธ์ หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง เกสัชกรหญิงอุษณีย์ อังศุวัฒนากุล หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราช และเกสัชกรหญิงวิไลวรรณ สาครินทร์ หัวหน้าฝ่ายอาหาร ยา และพัฒนาแพทย์แผนไทย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา ที่กรุณาสละเวลาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้วิจัยในครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณทุกคนในครอบครัว เพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา เพื่อร่วมหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต รุ่น 51 ที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาทุกท่านที่คอยช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการติดต่อและดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาเป็นอย่างดี และขอขอบคุณกัลยาณมิตรทุกท่านที่ไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้หมด ที่คอยช่วยเหลือ ขอขอบคุณทุกท่านเหล่านั้น ไว้ ณ โอกาสนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูทเวทิตาแต่บิดา มารดา บุรพจารย์ ที่ให้ความรัก ความหวังเฝ ความหวังดี ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

วารภรณ์ อ่อนแก้ว

ตุลาคม 2556